

Ако си момче имаш право да поискаш да бъдеш разпитван от мъж или, ако си момиче – от жена, ако смяташ, че това ще ти помогне да разкажеш за случилото се.

Имаш право да бъдеш придружен от твой близък или друг възрастен (адвокат, психолог, социален работник), **на когото имаш доверие**, по време на всички участия в правни процедури, които се налагат.

Имаш право да бъдеш разпитан само веднъж. Когато това се случва в синята стая, всичко, което казваш, ще бъде гледано, слушано от хората, които ще трябва да отсъдят, те ще могат да те питат, без да са при теб и ти да ги виждаш. Те ще стоят зад голямо огледало, ще слушат и гледат, но няма да те притесняват. **Всичко ще се запише – на лист и на видео, за да не се налага да го повтаряш пред много и различни хора.**

Имаш право да поискаш подкрепа и с теб да работят професионалисти (психолог, социален работник, лекар), **докато се почувстваш отново добре.**

Когато си под 18 години и си пострадал или са нарушени правата ти, Отделът за закрила на детето е органът, който може да те защити. Специалистите, които работят там, ще те насочат към „социална услуга“. Подкрепата, която ще ти се окаже там, не се заплаща. Ти или семейството ти можете и сами да потърсите подкрепа от „социална услуга“, чиито екипи са подготвени да посрещнат нуждите на пострадалото дете.

Какво е „социална услуга“? Обикновено имат дълги имена (напр. Център за обществена подкрепа, Комплекс за социални услуги за деца и семейства...) и странни съкращения (КСУДС, ЦОП, ЦРДУ...). Там работят социални работници и психолози, с които можеш да споделиш и те да вземат решение как да подкрепят теб и семейството ти.

Това са адресите на нашите социални услуги. Винаги си добре дошъл, от любопитство или за да споделиш всичко, което те притеснява, или прави неуверен, или когато усещаш, че имаш проблем – с приятели, родители, училище, дори с полицията или в съда.

София

ЦОП, ул. „Пиротска“ 175,
тел.: 02/ 9204238

ЦОП, кв. „Надежда“,
ул. Сава Филаретов 23,
тел.: 02/9361026

Шумен

КСУДС, ул. „Димитър Благоев“ 10,
тел.: 054 833 124

Зона заКрила, ул. „Димитър Благоев“ 10,
тел.: 054 833 124

Видин

КСУДС, ул. „Княз Борис I“ 25а,
тел.: 094/600 606

Стара Загора

КСУДС, ул. „Христо Ботев“ 205,
тел.: 042 660 328

Монтана

Зона заКрила, ул. „Иван Аврамов“ 12
тел.: 096/ 300 134

Мисля, следователно...

... НЕ БЪРЗАМ

... НЕ ИЗПРАЩАМ

... НЕ СЕ ПРОДАВАМ

... НЕ СЕ ДОВЕРЯВАМ

Никой не е застрахован да стане жертва на манипулация и няма модел на поведение, който да ни предпази от лошо влияние. Сетивата ни, обаче, могат да бъдат изострени – когато сме информирани и можем да разпознаем заплахите.

#ПомислиПреди
www.pomislipredi.net

Не забравяй!

Сексуалното насилие и експлоатация не винаги са свързани с физическо насилие или агресия. Често те могат да бъдат причинени от човек, когото приемаш за близък, доверяваш му се, или понякога дори се влюбваш в него.

Защо е проблем?

Едно от всеки пет деца в Европа е жертва на някаква форма на сексуално посегателство, включително сексуална експлоатация. В 70 – 85% от случаите на насилие, извършителят е човек, който познава детето*. В 90% от случаите сигналът за насилие не се подава към полицията, нито към институции и специалисти, които могат да подкрепят детето и семейството му.

Защо като дете си толкова уязвим?

Деца са по-чувствителни и лесно се поддават на внушение, манипулация и сплашване, по-лесно е да бъдат контролирани. Възможността да направят реална оценка на ситуацията при тях е по-ниска, отколкото при възрастните, които използват различни методи, за да им повлияят. Липсата на житейски опит ги прави уязвими.

Деца са особено уязвими, когато:

- са от семейства, в които има проблеми (между родители, с употреба на алкохол или наркотици, насилие, др.);
- са от семейства, които имат финансови проблеми;
- родителите нямат достатъчно време за тях;
- родителите не разговарят с тях за сексуалността.

→ КАК МОЖЕШ ДА СЕ ПРЕДПАЗИШ?

Стъпка 1: Провери дали това, което искат от теб е някакъв компромис – морален, етичен или законов. Задължително го сподели с човек, който има опит, разбира проблемите на младите хора и е доказал, че можеш да му имаш доверие. Най-добре е това да е не само твой близък приятел или връстник, а по-възрастен от теб човек.

Стъпка 2: Ако нямаш такъв човек, потърси неутрален съвет от човек – професионалист, който работи това и помага на деца и младежи в криза или пострадали от различни форми на злоупотреба. Такъв човек можеш да откриеш на телефонната линия 116 111.

Стъпка 3: Помисли, преди да го направиш. Ако все още имаш съмнения, провери на www.pomislipredi.net

* Дете е всяко човешко същество на възраст под осемнадесет години.

→ БЪДИ ВНИМАТЕЛЕН, АКО ВИДИШ ДЕТЕ, КОЕТО:

- Има твърде скъпи дрехи, бижута, техника или козметика или напротив – изглежда така, сякаш от седмици не се е грижило за себе си.
- Реагира с безпокойство, страх, плач, не отговаря на въпросите ти, избягва очите ти и е неестествено развълнувано.
- По меките части на ръцете, краката или около врата му забележиш следи или белези от нараняване, натъртвания, изгаряния.
- Отговаря твърде зряло на въпросите ти, сякаш някой му е дал отговорите предварително.
- Реакциите са му забавени, не може да се ориентира, не знае къде се намира и казва, че не знае къде са родителите му или не поддържа връзка с тях.
- Не разполага с документи или, ако пътува, не знае точната цел на пътуването си.
- Около него има възрастен, с който се консултира преди да отговори на въпросите ти, държи се неестествено и отчуждено.
- Бъди внимателен и ако в съседство до теб забележиш дете, което рядко напуска дома си, няма време за игра, няма приятели или прекарва твърде много време в домакински работи или ако възрастен съсед живее с различни деца, които често се сменят.

Тогава – опитай да разбереш как се казва. Веднага намери възрастен човек, който отговаря за сигурността на хората или мястото, където се намиращ – полицай, охрана, др. Сподели притесненията си с него. Обади се на 116 111 и потърси съвет как да постъпиш или подай сигнал на 112.

→ НЕ ЗАРАВЯЙ ГЛАВА В ПЯСЪКА, ИНФОРМИРАЙ СЕ!

Без значение дали си дете или възрастен, ако си **пострадал** от насилие или престъпление или си **свидетел**, имаш **право** на и нужда от специфична **закрила**.

Имаш **право на консултация** от юрист, социален работник или психолог, според твоите нужди.

Ако се страхуваш от човека, който е заподозрян, че ти е навредил или те е наранил, имаш **право на защита от отдела за закрила на децата**.

Когато си участник в съдебни или административни процедури имаш **право да бъдеш чу**.

Имаш **право да поискаш да разкажеш** това, което се е случило, **в място, където се чувстваш спокоен и защитен**, без да е необходимо да стоиш срещу този, който е извършил престъплението или насилието – наричаме го **синя стая**.

Имаш право да поискаш **разпитът да се проведе от психолог или социален работник**, който е обучен как да разговаря с теб и да разбира как се чувстваш.